

Nya regler på fondområdet

Alf-Peter Svensson
Advokat, delägare, Head of
Regulatory, Sweden

Johan Lagerblad
Jurist

Förändringar i LAIF och FI:s föreskrifter är att vänta till följd av ändringar av EU:s regelverk för förvaltare av alternativa investeringsfonder. Därutöver har regeringen beslutat att en utredare ska analysera och föreslå åtgärder för att stärka den svenska fondmarknadens konkurrenskraft. Detta kan leda till efterlängttade ändringar i den svenska fondlagstiftningen.

Europaparlamentet publicerade den 26 mars 2024 ändringar av AIFMD ("**AIFMD II**") i EU:s officiella tidning. Ändringarna ska implementeras i den svenska lagstiftningen senast den 16 april 2026 och medför bl.a. nya möjliga sidotillstånd, reglering för låneutgivande AIF:er, utökade krav vid tillståndsansökningar, nya regler för likviditetshantering samt utökade krav på hantering av intressekonflikter. Nedan följer en sammanställning av några av de väsentliga ändringarna i AIFMD II.

AIFMD II

Sidotillstånd för administration av referensvärden och kreditförvaltning

AIFMD ger i dagsläget AIF-förvaltare möjlighet att ansöka om tillstånd att utföra diskretionär förvaltning av investeringsportföljer samt vissa sidotillstånd enligt MiFID II. Genom AIFMD II införs en möjlighet för AIF-förvaltare att ansöka om sidotillstånd för administration av referensvärden i enlighet med Benchmarkförordningen och kreditförvaltning enlighet med direktivet om kreditförvaltare och kreditförvärvare.

Låneutgivning

För att utöka möjligheterna för små- och medelstora bolag att hitta finansieringskällor införs regler för *låneutgivande AIF-förvaltare* i AIFMD II. Tidigare har låneutgivning varit oreglerat och reglerna syftar till att förbättra riskhanteringen hos AIF-förvaltare och transparensen gentemot investerare.

En definition av låneutgivande AIF:er implementeras i AIFMD II som *en AIF:er*:

(i) vars investeringsstrategi huvudsakligen är att ge ut lån, eller

(ii) där det nominella värdet av AIF:ens beviljade lån utgör minst 50 % av fondens nettotillgångsvärde.

AIF-förvaltare som förvaltar låneutgivande AIF:er ska implementera riktlinjer, förfaranden och processer för beviljande av lån, bedömning av kreditrisk, administration och övervakning av kreditportföljer. Ett undantag för AIF:er som ger lån till företag där fonden äger minst fem procent av kapitalet och/eller röststrätterna implementeras, s.k. *aktieägarlån*. Undantaget ger bl.a. riskkapitalbolag möjlighet att tillskjuta kapital till portföljbolag utan att det utgör kreditgivning. För att få tillämpa undantaget förutsätts att AIF:ens sammanlagda aktieägarlån inte överstiger 150 % av fondens kapital.

AIFMD II slår fast att det är upp till varje medlemsstat att besluta om AIF-fonder ska tillåtas att låna ut till konsumenter på nationell basis. Det kommer därför att dröja innan besked ges om denna typ av kreditgivning till konsumenter i Sverige.

Utökade krav vid tillståndsansökan

(a) Utlagda verksamheter

AIFMD II medför utökade informationskrav vid tillståndsansökningar avseende utlagda verksamheter av AIF-förvaltares funktioner. Krav införs att AIF-förvaltare vid tillståndsansökningar ska tillhandahålla detaljerade beskrivningar av vilka resurser, mänskliga och tekniska, som kommer att finnas tillgängliga för övervakning av utlagda funktioner.

(b) Organisation

Genom AIFMD II införs krav att AIF-förvaltare ska ha minst två heltidsanställda eller personer som på annat sätt med ett heltidsengagemang arbetar i AIF-förvaltarens verkställande ledning. För AIF-förvaltare med mindre organisation kan det noteras att AIFMD II innehåller krav att tillståndsansökningar ska innehålla information om den tid som de anställda kommer att avsätta för sina respektive ansvarsområden. Utöver detta införs även informationskrav avseende tillgängliga IT-system.

I skäl (5) till AIFMD II anges att kraven om två anställda utgör minimikrav och att krav om ytterligare resurser kan ställas beroende på AIF-förvaltarens storlek och verksamhetens komplexitet.

Utökade informationskrav i AIF:ers regelbundna rapportering

Informationskraven i AIF:ers informationsbroschyrer utökas i AIFMD II med krav på redogörelse, i listform, över samtliga kostnader och avgifter som AIF-förvaltaren stått för i samband med fondförvaltningen som direkt eller indirekt kommer att åläggas fonden. Även reglerna om rapportering till investerare utökas med krav på redovisning av alla avgifter och andras kostnader som direkt eller indirekt har burits av AIF:ens investerare.

Utökade intressekonfliktregler för AIF-förvaltare som tillhandahåller s.k. fondhotell

Utökade regler om hantering av intressekonflikter införs i AIFMD II för AIF-förvaltare som förvaltar eller avser att förvalta AIF:er på uppdrag av tredje part. För dessa aktörer inrättas krav att informera FI om hantering, övervakning och uppföljning av intressekonflikter som kan uppstå genom det tillämpade upplägget.

Rapportering ska genomföras i samband med varje enskild fonds uppstart hos ett fondhotell, oavsett tidigare samarbete.

Likviditetshantering

I AIFMD II införs utökade krav på AIF-förvaltares likviditetshantering. Bl.a. införs krav för AIF-förvaltare som förvaltar öppna AIF:er att välja *minst* två lämpliga verktyg för likviditetshantering utifrån en lista av tillgängliga verktyg. Valen av verktyg ska genomföras utifrån en lämplighetsbedömning i förhållande till fondens tillämpade investeringsstrategi, likviditetsprofil och inlösenpolicy.

AIF-förvaltare ska även införa detaljerade riktlinjer och metoder för aktivering och inaktivering av de valda verktygen för likviditetshantering och de operativa och administrativa arrangemangen för att använda likviditetsverktygen.

Utredning för att förbättra den svenska fondmarknadens konkurrenskraft

I december beslutade regeringen att en utredare ska analysera och föreslå åtgärder för att stärka den svenska fondmarknadens konkurrenskraft. I regeringens kommittédirektivet konstateras att svensk fondlagstiftning i dagsläget erbjuder ett, i jämförelse med andra länder, begränsat utbud av fondstrukturer.

Inom ramen för utredningen ska utredaren presentera förslag till:

- Reglering för associationsrättsliga fonder med rörligt aktiekapital som tillämpas på VP-fonder och AIF:er.
- Reglering för kontraktsrättsliga AIF:er, utöver gällande regler om specialfonder.
- Uppdaterade regler för inlösenfrekvenser i värdepappersfonder.
- Reglering för börshandlade fondandelsklasser för VP-fonder och specialfonder.
- Reglering för inlösen av fondandelar som är noterade på MTF-plattform.

Tidplan

AIFMD II träder i kraft 20 dagar efter publikationen i EU:s officiella tidning och senast den 16 april ska AIFMD II vara implementerat i Sverige. Ett förslag till den svenska regleringen kommer troligen att presenteras under 2025 och ikraftträdandet av ändringar i LAIF och FI föreskrifter är att vänta 2026.

Den särskilda utredaren ska presentera sina förslag för regeringen senast den 30 april 2025.

DLA Piper följer utvecklingen på fondområdet. För mer information och uppdateringar om de kommande ändringarna, kontakta gärna Johan Lagerblad och Alf-Peter Svensson.

* [Ett moderniserat regelverk för att stärka konkurrenskraften och motståndskraften på svensk fondmarknad - Regeringen.se](#).

